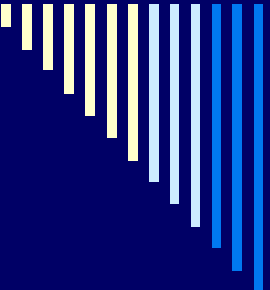
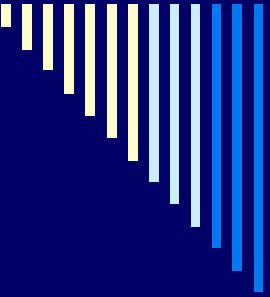

Gazdasági fejlettség

- ❖ Az országok **gazdasági fejlettségének** bemutatására és összehasonlítására sokféle **mutatót** használnak.
 - Mutató: az adott ország fejlettségéről vagy elmaradottságáról tájékoztató (azt mindenki számára egyértelműen megmutató) statisztikai adat.
-

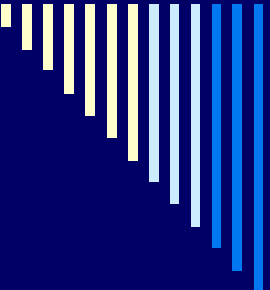
-
1. **GDP** [dzsídípi] = **bruttó hazai termék**:
egy ország területén egy év alatt létrehozott, végső felhasználásra került termékek és szolgáltatások összértéke.
 - Mindig el kell osztani az adott ország lakosainak számával → így megtudjuk, hogy mennyi jutna egy-egy embernek (ha mindenki egyformán kapna belőle).

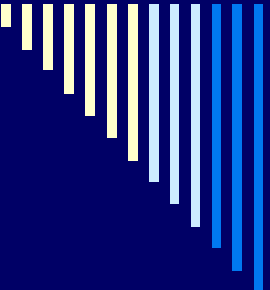
2. **GNI** [dzsíenáj] = **bruttó nemzeti jövedelem**:
az adott ország ill. állampolgárainak tulajdonában lévő termelési tényezők segítségével előállított termékek és szolgáltatások összértéke

= a GDP-hez hozzáadjuk a külföldön előállított (és hazautalt) jövedelmeket, majd kivonjuk a más országok vállalatai által nálunk előállított (de kivitt) értékeket

- Ezt is el kell osztani a lakosság számával.

-
- magas jövedelmű országok
(GNI > 12.600 USD/fő)
 - közepes jövedelmű országok
(felső közepes: GNI 4.100–12.600 USD/fő)
(alsó közepes: GNI 1.000– 4.100 USD/fő)
 - alacsony jövedelmű országok
(GNI átlag 580 USD/fő)

3. **Gazdasági növekedés üteme**

-
4. **Nemzeti vagyon** (mindazoknak az anyagi javaknak, természeti és szellemi erőforrásoknak az összessége, amelyekkel egy ország rendelkezik).
 5. **Infláció** (árak általános és tartós emelkedése)
 5. **Munkanélküliség**
 6. **Születéskor várható élettartam**
 7. **Csecsemőhalálozás**
-

8. **Egészségügyi** mutatók:

hány betegre jut egy orvos vagy
egy kórházi ágy,

milyen a gyógyszerellátottság,

mennyire korszerűek a berendezések
és az épületek...

9. **Analfabétizmus** (írástudatlanok aránya)

10. **Iskolázottság**

11. **Technikai fejlettség**

12. **Infrastruktúra** fejlettsége:

út- és vasúthálózat kiépítettsége,
korszerűsége,

repülőterek száma,

csatornázottság, vezetékes víz, gáz,
villany elérhetősége,

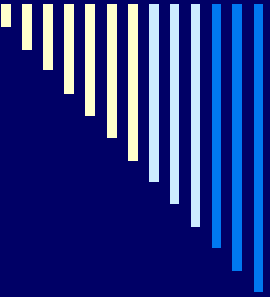
telefon- és Internet-hozzáférés
lehetősége, letöltésssebesség...

Stb.

Gazdasági szerkezet

- ❖ Egy ország fejlettségét mutathatja a gazdasági szerkezet is.
 - ❖ Ez azt tükrözi, hogy az anyagi javak előállításához (megtermeléséhez) mekkora arányban járulnak hozzá a gazdaság fő ágai (szektorai).
-

-
1. **Mezőgazdaság (primer szektor):**
élelmiszereket és ipari nyersanyagokat termelnek

(növénytermesztés, állattenyésztés, halászat, erdő- és vadgazdálkodás tartozik ide).

2. **Ipar (szekunder szektor):**

kitermelik és feldolgozzák a nyersanyagokat, valamint félkész- és késztermékeket állítanak elő.

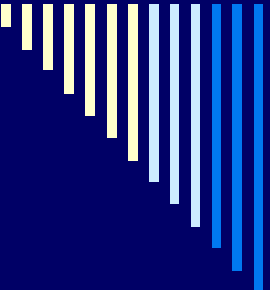
3. **Szolgáltatások (tercier szektor):**

az egyének és a közösségek
szükségleteit biztosítják

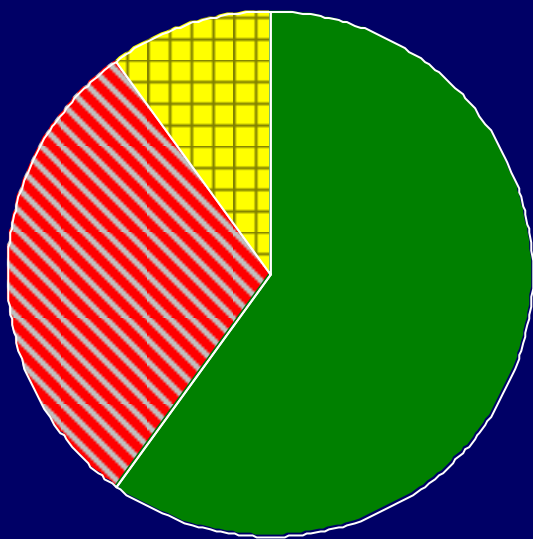
(pl. közlekedés, szállítás, kereskedelem,
vendéglátás, idegenforgalom, pénzügyi
szolgáltatások, oktatás, kultúra, szórakoztatás,
közigazgatás, egészségügy, jogi vagy szociális
segítségnyújtás... tartoznak ide).

4. **Tudásszektor (kvaterner szektor):**

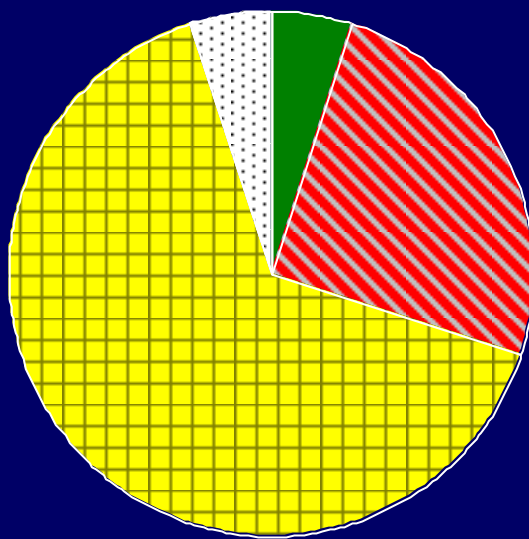
ide tartozik a K+F = kutató-fejlesztő
munka.

-
- ❖ Minél fejlettebb egy ország, annál nagyobb a 3. és a 4. szektor aránya, illetve annál kisebb az 1. szektor jelentősége.

Fejlődő ország

Fejlett ország

■ 1. mezőgazdaság

■ 2. ipar

■ 3. szolgáltatások

■ 4. K+F

Foglalkozási szerkezet

- ❖ Egy ország fejlettségét a foglalkozási szerkezet is mutathatja.
 - ❖ Ez a mutató azt fejezi ki, hogy a ténylegesen munkát végző **aktív keresők** mekkora arányban dolgoznak a gazdaság egyes ágaiban (szektoraiban).
-

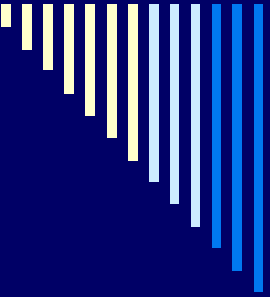

Területi különbségek

Centrum országok

(világgazdasági pólusok):

- gazdasági élet középpontjában állnak
 - fejlett, tőkés országok
 - legkorszerűbb, leggyorsabban fejlődő gazdasággal rendelkeznek
-

-
- irányító, vezető szerepük van
 - nagy a befolyásuk a nemzetközi kereskedelemre
 - legjobbak a társadalmi-gazdasági mutatóik
 - pl. USA, Japán, EU = „Triád”

Periféria országok

(világgazdaság peremterületei):

- gazdasági élet képzeletbeli peremén helyezkednek el
 - passzív szerepet töltenek be
 - függenek a fejlett országoktól
 - rosszak a gazdasági mutatóik
 - pl. Afrika, Ázsia, Latin-Amerika országai
-